

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับ พุทธศักราช 2524 ไปใช้ในโรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนที่มีต่อการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2524 ไปใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร ในด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลประเมินผล
2. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนเกี่ยวกับการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ไปใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตร เอกสารหลักสูตร ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยไปใช้ จากวารสาร เอกสาร บทความ หนังสือ งานวิจัยต่างๆ รวมทั้งได้สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรโดยตรง คือผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และนักเรียน จากนั้นได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 2 ชุด สำหรับสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน แบบสอบถามทั้ง 2 ชุดมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด ตามเกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตรในหมวดวิชาภาษาไทย การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ตลอดจนความต้องการและข้อเสนอแนะ สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วมาปรับปรุงอีกครั้ง

แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรจำนวน 28 คน จากนั้นนำผลจากการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรคือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 60 คน ครูภาษาไทยที่สอนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 120 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 400 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ที่เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์ มีดังนี้ แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร ได้รับคืน 48 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับครูภาษาไทย ได้รับคืน 96 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80 แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับนักเรียน ได้รับคืน 382 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.5

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติคือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยฉบับพุทธศักราช 2524 ไปใช้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอข้อมูลในตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ในรูปของตารางและความเรียง ส่วนตอนที่ 3 ความต้องการและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นข้อมูลแบบเปิดโอกาสให้ตอบโดยเสรี นำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

1. ผู้บริหาร

ผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นรองหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ส่วนมากเป็นหญิง มีอายุระหว่าง 31-35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์เป็นผู้บริหารระหว่าง 1-5 ปี เคยเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 หรือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 มาแล้ว ผู้บริหารส่วนมากตอบว่ามีการติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียน มีจำนวนครูในหมวดวิชาภาษาไทย 11-15 คน กำหนดให้ครูภาษาไทยสอน 16-20 คาบต่อสัปดาห์ มีจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยเฉลี่ยในแต่ละห้องเรียน 41-50 คน รายวิชาเลือกภาษาไทยที่โรงเรียน

ส่วนใหญ่เปิดสอนในปีการศึกษา 2527 ได้แก่รายวิชา ท 051 ภาษาและวัฒนธรรม ท 041 การเขียน 1 และ ท 033 วรรณคดีมรดก

2. ครูภาษาไทย

ครูภาษาไทยส่วนมากเป็นหญิง มีอายุระหว่าง 31-35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี สอนภาษาไทยมาแล้วเป็นเวลา 6-10 ปี ส่วนมากสอนชั้น ม.4 สอนทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก สอนจำนวน 11-15 คาบต่อสัปดาห์ และทำหน้าที่พิเศษนอกเหนือจากการสอนและการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา คือ เป็นที่ปรึกษาชุมนุมภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนมากเคยเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 หรือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 มาแล้ว

3. นักเรียน

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนหญิงและนักเรียนชายจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนมากกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เลือกเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ รายวิชาเลือกภาษาไทยที่นักเรียนส่วนใหญ่เลือกเรียนมาแล้ว ได้แก่วิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ท 031 ประวัติวรรณคดี 1 ท 041 การเขียน 1 ท 033 วรรณคดีมรดก และ ท 051 ภาษาและวัฒนธรรม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยฉบับพุทธศักราช 2524 ไปใช้

1. การบริหารและการบริการหลักสูตรในหมวดวิชาภาษาไทย

1.1 การดำเนินการด้านการเตรียมบุคลากร ผู้บริหารและครูภาษาไทย

มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ไทยเฉลี่ยแล้วมีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตรด้านการเตรียมบุคลากรอยู่ในระดับมากตามลำดับดังนี้คือ มีการเฉลี่ยชั่วโมงสอนให้แก่ครูภาษาไทยแต่ละคนอย่างเหมาะสม จัดครูเข้าสอนในระดับชั้นต่างๆโดยพิจารณาตามความรู้ ความสามารถ และความสนใจของครู และสนับสนุนให้ครูภาษาไทยได้เข้ารับการอบรมดูงาน หรือศึกษาก่อนเพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการสอนภาษาไทย

1.2 การดำเนินการด้านการบริหารการสอน ผู้บริหารและครูภาษาไทย

มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ไทยเฉลี่ยแล้วมีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและการบริการ

หลักสูตรด้านการบริหารการสอนอยู่ในระดับมากตามลำดับดังนี้คือ มีการสนับสนุนให้ครูใช้เทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ สนับสนุนให้ครูใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลหลายๆวิธีนอกจากการสอบข้อเขียน และจัดให้มีการประชุม สัมมนา หรือประชุมปฏิบัติการทำแผนการสอนร่วมกันก่อนเปิดภาคเรียน

1.3 การดำเนินการด้านการจัดปัจจัยและสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า โดยเฉลี่ยแล้วมีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและการบริการหลักสูตร ด้านการจัดปัจจัยและสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนเห็นว่ามี การดำเนินการในด้านนี้อยู่ในระดับน้อย

2. การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 การดำเนินการตามหลักการด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า โดยเฉลี่ยแล้วครูภาษาไทยได้ดำเนินการตามหลักการด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก คือได้ศึกษาให้เข้าใจจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยทั้งจุดประสงค์รวมและจุดประสงค์รายวิชา และได้วิเคราะห์จุดประสงค์ของรายวิชาภาษาไทยแต่ละรายวิชาแล้วเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นอกจากนี้ทั้งผู้บริหารครูภาษาไทย และนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า โดยเฉลี่ยแล้วครูภาษาไทยสามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับมากทุกจุดประสงค์ โดยเฉพาะจุดประสงค์ที่ว่า เพื่อให้ตระหนักใน ความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นเครื่องมือสื่อสารประจำชาติไทย เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของภาษา รู้จักสังเกตลักษณะทั่วไปของภาษาไทย สามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสมของภาษา และเพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารกิจธุระต่างๆให้สัมฤทธิ์ผลทั้งในการพูดและการเขียน สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามระดับของบุคคล เหมาะสมกับกาลเทศะ และสถานการณ์

2.2 การดำเนินการตามหลักการด้านโครงสร้าง และเนื้อหาวิชา ผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า โดยเฉลี่ยแล้วครูภาษาไทยได้ดำเนินการตามหลักการด้านโครงสร้างและเนื้อหาวิชาอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนเห็นว่าครูภาษาไทยได้ดำเนินการตามหลักการด้านนี้อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าเรื่องที่ทั้งผู้บริหาร ครูภาษา

ไทยและนักเรียนเห็นว่ามี การ คำ เนิน การ อยู่ ใน ระดับ มาก คือ ได้ จัด ลำดับ เนื้อ หา ของ แต่ละ วิชา ที่จะ สอน ให้ สอด คล้อง กับ จุด ประสงค์ การ เรียน รู้ และ ได้ จัด แบ่ง เนื้อ หา วิชา และ กิจ กรรม ให้ เหมาะ สม กับ เวลา เรียน และ การ ประเมิน ผล

2.3 การ คำ เนิน การ ตาม หลัก การ คำ เนิน การ เรียน การ สอน ผู้ บริหาร ครู ภาษา ไทย และ นักเรียน มีความ เห็น สอด คล้อง กัน ว่า โดย เฉลี่ย แล้ว ครู ภาษา ไทย ได้ คำ เนิน การ ตาม หลัก การ คำ เนิน การ เรียน การ สอน อยู่ ใน ระดับ มาก เรื่อง ที่ มี การ คำ เนิน การ อยู่ ใน ระดับ มาก คือ ได้ แจก จุด ประสงค์ การ เรียน รู้ ให้ นักเรียน ทราบ ล่วง หน้า ได้ สอน โดย ยึด จุด ประสงค์ การ เรียน รู้ เป็น หลัก ได้ สอน โดย การ นำ เอา เนื้อ หา วรรณคดี และ หลัก ภาษา มา สอน ให้ สัม พัน ธ์ กับ ทักษะ การ พัง พุก อ่าน เขียน และ ได้ เน้น ให้ นักเรียน มี ส่วน ร่วม ใน กิจ กรรม ที่ จัด ขึ้น

นอกจากนี้ ทั้ง ผู้ บริหาร ครู ภาษา ไทย และ นักเรียน มีความ เห็น สอด คล้อง กัน ว่า วิธี การ สอน ที่ ครู ภาษา ไทย นำ มา ใช้ ใน ระดับ มาก ได้แก่ การ บรรยาย หรือ อธิบาย และ การ แบ่ง กลุ่ม ค้นคว้า ระดม ความ คิด หรือ แบ่ง หมู่ ทำงาน

กิจกรรม การ เรียน การ สอน ที่ ทั้ง ผู้ บริหาร ครู ภาษา ไทย และ นักเรียน เห็น ว่า มี การ จัด อยู่ ใน ระดับ มาก คือ กิจ กรรม เกี่ยว กับ การ เขียน เช่น เขียน ข่าว บทความ บันทึก เขียน คำ ขวัญ โฆษณา บท ร้อยกรอง เขียน เรียง ความ จดหมาย ย่อ ความ เขียน เรื่อง สั้น เป็นต้น

เกี่ยวกับการ ใช้ สื่อ การ สอน ประกอบ การ เรียน การ สอน วิชา ภาษา ไทย ทั้ง ผู้ บริหาร ครู ภาษา ไทย และ นักเรียน มีความ เห็น สอด คล้อง กัน ว่า มี การ ใช้ สื่อ การ สอน ประกอบ การ เรียน การ สอน วิชา ภาษา ไทย อยู่ ใน ระดับ น้อย

3. การ วัด ผล และ ประเมิน ผล

การ คำ เนิน การ ตาม หลัก การ คำ เนิน การ วัด ผล และ ประเมิน ผล การ เรียน การ สอน วิชา ภาษา ไทย ทั้ง ผู้ บริหาร ครู ภาษา ไทย และ นักเรียน มีความ เห็น สอด คล้อง กัน ว่า โดย เฉลี่ย แล้ว ครู ภาษา ไทย ได้ คำ เนิน การ ตาม หลัก การ คำ เนิน การ อยู่ ใน ระดับ มาก เมื่อ พิจารณา เป็น ราย ข้อ ปรากฏ ว่า เรื่อง ที่ ได้ คำ เนิน การ อยู่ ใน ระดับ มาก อันดับ แรก คือ ได้ แจก ให้ นักเรียน ทราบ จำนวน ครั้ง ของ การ สอบ จำนวน ชิ้น งาน ที่ ให้ ปฏิบัติ และ วิธี การ ใน การ วัด ผล รอง ลง ไป คือ ได้ วัด ผล โดย อาศัย จุด ประสงค์ การ เรียน รู้ ของ แต่ละ ราย วิชา เป็น หลัก

เกี่ยวกับ วิธี การ วัด ผล และ ประเมิน ผล ที่ ครู ภาษา ไทย นำ มา ใช้ ทั้ง ผู้ บริหาร ครู ภาษา ไทย และ นักเรียน มีความ เห็น สอด คล้อง กัน ว่า วิธี การ วัด ผล และ ประเมิน ผล ที่ ครู ภาษา ไทย นำ มา

ใช้ในระดับมากได้แก่ การสอบข้อเขียนทั้งแบบปรนัยและอัตนัย และให้นักเรียนทำรายงาน
เสนอผลการค้นคว้า

ตอนที่ 3 ความต้องการและข้อเสนอแนะ

1. ด้านการบริหารและการบริการหลักสูตร ครูภาษาไทยต้องการให้หัวหน้า
หมวดดูแลให้ครูประชุมวางแผนการสอนและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการสอนร่วมกัน ต้องการ
ให้มีการเตรียมอุปกรณ์การสอน และจัดหาหนังสือประกอบการสอนไว้ให้ครบและเพียงพอ
ส่วนนักเรียนต้องการให้มีการจัดห้องสมุดภาษาไทยโดยเฉพาะต้องการหนังสืออ่านประกอบ
วิชาประวัติศาสตร์และต้องการงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่าง
เพียงพอ
2. ด้านจุดประสงค์ทั่วไปของหลักสูตร ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน
ต้องการให้มีการปรับปรุงจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยให้กำหนดจุดประสงค์ให้แคบลง และ
เพิ่มจุดประสงค์ที่เน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการคิด
3. ด้านอัตราเวลาเรียน ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทยและนักเรียนต้องการให้
เพิ่มอัตราเวลาเรียนวิชาภาษาไทยทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก โดยเสนอให้เพิ่มเป็น 3 คาบ
ต่อสัปดาห์เป็นอย่างน้อย
4. ด้านเนื้อหาวิชาบังคับ ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนต้องการให้
มีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาบังคับ โดยเสนอแนะให้บรรจุวรรณคดีของชาติไว้ในวิชาบังคับให้
มากขึ้น นอกจากนี้ควรเพิ่มเติมเนื้อหาที่ส่งเสริมค่านิยมไทย ๆ ตัดเนื้อหาที่ซ้ำกันออก และ
จัดลำดับเนื้อหาเสียใหม่
5. ด้านเนื้อหาวิชาเลือก ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนต้องการให้มี
วิชาเลือกมากกว่านี้ ต้องการให้ตัดทอนเนื้อหาของวิชาเลือกบางวิชาให้ลดน้อยลง และ
เสนอแนะให้รวมเนื้อหาวิชาเลือกประเภทเดียวกันไว้ในหนังสือเล่มเดียวกัน
6. ด้านเอกสารหลักสูตร คู่มือครู ทั้งผู้บริหารและครูภาษาไทยต้องการให้
เพิ่มปริมาณคู่มือครูทั้งสำหรับวิชาบังคับและวิชาเลือกให้เพียงพอ และแจกให้ครูก่อนเปิด

ภาคเรียน ทั้งเสนอแนะให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของคู่มือครูที่สำนักพิมพ์ต่าง ๆ จัดพิมพ์ขึ้น

7. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งผู้บริหารและนักเรียนต้องการให้ครูภาษาไทยสอนโดยการยึดจุดประสงค์การเรียนรู้ นอกจากนั้นนักเรียนต้องการให้ครูสอนโดยวิธีจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการอภิปราย โต้วาทิ เล่นละคร และเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

8. ด้านสื่อการสอน ครูภาษาไทยต้องการให้มีการจัดทำสไลด์, ศูนย์การเรียนประกอบบทเรียนไว้หลายเรื่องให้ครูขอยืมไปใช้ และต้องการให้จัดทำแอปอ่านทำนองเสนาะ และแบบฝึกหัดวัดผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ให้มากขึ้น ส่วนนักเรียนต้องการให้ครูใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งใช้สื่อมวลชนประกอบการสอนภาษาไทย

9. ด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้บริหารและครูต้องการให้มีการวัดผลการเรียนระหว่างภาคเพียงครั้งเดียว ส่วนนักเรียนต้องการให้ครูให้คะแนนวัดผลทักษะทั้ง 4 เท่าเทียมกัน ต้องการให้ครูใช้วิธีการต่าง ๆ ในการวัดและประเมินผล และต้องการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

10. ความต้องการและขอเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้บริหาร ครูภาษาไทยและนักเรียน

10.1 ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจัดการอบรม สัมมนา เรื่องการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่ และการสอนวิชาบังคับภาษาไทยโดยจัดเป็นประจำทุกปี

10.2 ต้องการงบประมาณเพื่อดำเนินการจัดทำของสมุทภาษาไทยโดยเฉพาะ

10.3 ต้องการให้ทางโรงเรียนจัดการสอนซ่อมเสริมอย่างถูกต้องตามหลักการและจัดหาบทเรียนโปรแกรมมาใช้สำหรับนักเรียนที่ต่องเรียนซ่อมเสริม

10.4 ต้องการให้ครูที่สอนวิชาอื่น ๆ ช่วยแก้ไขภาษาที่นักเรียนใช้ไม่ถูกต้อง

10.5 ต้องการให้สื่อมวลชนรับผิดชอบต่อผลเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับวัฒนธรรมการใช้ภาษา

10.6 ต้องการให้สถาบันต่าง ๆ จัดกิจกรรมส่งเสริมภาษาไทยเป็นประจำทุกปี

10.7 ต้องการให้ครูภาษาไทยเป็นกันเองกับนักเรียน ทันสมัย มีความสามารถในการจัดกิจกรรม และไม่ล่าเอียง

อภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

1. ผู้บริหาร

ผู้บริหารซึ่งเป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ส่วนมากเป็นรองหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยมีอายุระหว่าง 31-35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี เคยเข้าร่วมประชุม สัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ ม.ศ. พ.ศ. 2521 หรือหลักสูตร ม.ปลาย พ.ศ. 2524 มาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุชาติ วงศ์สุวรรณ (2525: 97) ที่พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 มาแล้ว ดังนั้นจึงพอคาดหวังได้ว่า ผู้บริหารควรมีความรู้ความสามารถที่จะเป็นผู้นำในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตรใหม่ใดเป็นอย่างดี ยิ่งไปกว่านั้นผู้บริหารส่วนมากตอบว่า มีการติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียน การใช้หลักสูตรใหม่จึงน่าจะมีประสิทธิภาพ

2. ครูภาษาไทย

ครูภาษาไทยซึ่งเป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้ส่วนมากมีอายุระหว่าง 31-35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี เช่นเดียวกับกับผู้บริหาร ส่วนมากสอนภาษาไทยมาแล้วเป็นเวลา 6-10 ปี สอน 11-15 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งต่ำกว่าจำนวนคาบที่ผู้บริหารกำหนดให้ครูสอน เพราะผู้บริหารส่วนใหญ่กำหนดให้ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสอนในระหว่าง 16-20 คาบต่อสัปดาห์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะหมวดวิชาภาษาไทยมีครูจำนวนเพียงพอ ซึ่งครูผู้ตอบแบบสอบถามครั้งหนึ่งตอบว่ามีครูในหมวดวิชาภาษาไทย 11-15 คน อีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะครูภาษาไทยส่วนมากต้องทำหน้าที่พิเศษอื่น ๆ นอกเหนือจากการสอนและการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ครูภาษาไทยจึงมีคาบการสอนไม่ถึง 16 คาบต่อสัปดาห์ และผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยส่วนมากเคยเข้าร่วม

ประชุม สัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ ม.ศ. พ.ศ. 2521 หรือหลักสูตร ม.ปลาย พ.ศ. 2524 มาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ วงศ์สุวรรณ (2525: 9) ที่พบว่าครูผู้สอนเกินกว่าครึ่ง เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 มาแล้ว จึงเห็นได้ว่าปีการศึกษาที่ผ่านมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรได้เห็นความสำคัญของผู้บริหารและครูซึ่งจะเป็นผู้ที่มีบทบาทต่อความสำเร็จของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น จึงได้จัดการอบรมสัมมนาแก่ผู้บริหารและครู เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรอย่างกว้างขวาง

3. นักเรียน

นักเรียนซึ่งเป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนหญิงและนักเรียนชายจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนมากกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เลือกเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ และพบว่ารายวิชาเลือกที่นักเรียนส่วนมากเลือกเรียนมาแล้วได้แก่ ท.081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น ท.031 ประวัติวรรณคดี 1 ท.041 การเขียน 1 และ ท.033 วรรณคดีมรดก รายวิชาเลือกดังกล่าวมีนักเรียนเลือกเรียนในจำนวนมากพอ ๆ กัน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยฉบับพุทธศักราช 2524 ไปใช้

1. การบริหารและการบริการหลักสูตรในหมวดวิชาภาษาไทย

1.1 การดำเนินการด้านการเตรียมบุคลากร ผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นว่ามีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก คือมีการเฉลี่ยชั่วโมงสอนให้ครูภาษาไทยแต่ละคนอย่างเหมาะสม จัดครูเขาสอนในระดับชั้นต่าง ๆ โดยพิจารณาตามความรู้ ความสามารถ และความสมัครใจของครู และสนับสนุนให้ครูภาษาไทยเข้ารับการอบรม กูงาน หรือศึกษาต่อเพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการสอนภาษาไทย ส่วนเรื่องการจัดให้มีการนิเทศแก่ครูภาษาไทยเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เข้าใจและสามารถดำเนินงานได้ตามหลักการของหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่ามีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศติยา โสรัสสุชชะโต (2524: 9) ที่พบว่า การนิเทศที่ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ได้รับอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด

1.2 การดำเนินการตามหน้าที่การบริหารการสอน ผู้บริหารและครูภาษาไทย เห็นว่ามีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก คือได้จัดให้มีการประชุม สัมมนา หรือประชุม ปฏิบัติการทำแผนการสอนร่วมกันก่อนเปิดภาคเรียน สนับสนุนให้ครูใช้เทคนิควิธีการสอน ใหม่ ๆ และสนับสนุนให้ครูใช้วิธีประเมินผลการเรียนการสอนหลาย ๆ วิธี นอกจากการ สอบข้อเขียน ส่วนเรื่องจัดให้มีการตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือวัดผล ผลการ วิจัยพบว่าการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยซึ่งสอดคล้องกับรายงานการติดตามผลการใช้ หลักสูตรของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๙ (2524: 219) ที่พบว่า การปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติได้ถูกต้อง แต่ เครื่องมือประเมินผลขาดการวิเคราะห์คุณภาพ

1.3 การดำเนินการด้านการจัดปัจจัยและสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน การสอนวิชาภาษาไทย ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่าการดำเนินการอยู่ในระดับมาก คือมีการจัดหาหลักสูตร คู่มือหลักสูตร และโครงการสอนไว้ให้ครูคนควาอย่างสะดวก จัดหาคู่มือครู หนังสือเรียน และแบบฝึกหัดต่าง ๆ ให้แก่ครูผู้สอนทุกรายวิชาก่อนเปิดภาค เรียน นอกจากนี้ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนยังเห็นว่าการดำเนินการจัดหา หนังสืออ่านประกอบ หนังสือกำหนดให้เลือกอ่าน วารสาร เอกสารไว้ให้นักเรียนคนควา อย่างเพียงพออยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่ผลงานวิจัยของอภิวัฒน์ ปรีชาประศาสน์ (2519: 100) พบว่า ในการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยฉบับพุทธศักราช 2518 ไปใช้นั้น ครูผู้สอนประสบปัญหาหลายประการ เช่นปัญหาความเพียงพอของหนังสืออ่านประกอบในวิชา วารณคดี ความเพียงพอของแบบเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าไม่ได้มีการเตรียมเกี่ยวกับ สถานที่ วัสดุ และอุปกรณ์การสอนสำหรับหมวดวิชาภาษาไทย ผลการวิจัยนี้จึงแสดงให้เห็น ว่าการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายฉบับพุทธศักราช 2524 ในหมวดวิชาภาษาไทยมี ความพร้อมพอสมควร

2. การจัดการเรียนการสอน

2.1 การดำเนินการตามหลักการด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ผู้บริหาร และครูภาษาไทยเห็นว่าการดำเนินการอยู่ในระดับมากคือ ได้ศึกษาให้เข้าใจจุดประสงค์ ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยทั้งจุดประสงค์รวมและจุดประสงค์รายวิชา ได้วิเคราะห์จุด ประสงค์ของรายวิชาภาษาไทยแต่ละรายวิชาแล้วเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นอก

จากนี้ ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนยังมีความเห็นสอดคล้องกันในระดับมากเรื่องความสามารถของครูภาษาไทยในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ วงศ์สุวรรณ (2525: ๑) ที่สรุปไว้ว่า ครูภาษาไทยจะสามารถสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยแต่ละข้อได้ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2.2 การดำเนินการตามหลักการด้านโครงสร้าง และเนื้อหาวิชา ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนเห็นว่าการดำเนินการอยู่ในระดับมาก คือได้จัดลำดับเนื้อหาของแต่ละวิชาที่จะสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ได้จัดแบ่งเนื้อหาวิชาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาเรียนและการประเมินผล แต่เห็นว่าการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยในเรื่องได้จัดสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางภาษาไทยในคาบต่าง ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของพงษ์พิท ทะตอง (2526: 196) ที่พบว่าโรงเรียนดำเนินการด้านการจัดสอนซ่อมเสริมอยู่ในระดับปานกลาง แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8 (2526: 64) ที่พบว่าในด้านการจัดสอนซ่อมเสริมนั้นครูภาษาไทยยังปฏิบัติได้ไม่เป็นที่น่าพอใจทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะมีโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติได้ครบตามหลักการสอนซ่อมเสริม อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในเรื่องการสอนซ่อมเสริมนี้นี้ยังมีปัญหาอยู่ในกระบวนการใช้หลักสูตรปัจจุบันที่ยังแก้ไขได้ไม่สมบูรณ์

2.3 การดำเนินการตามหลักการด้านการเรียนการสอน ผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนเห็นว่าการดำเนินการอยู่ในระดับมาก คือได้สอนโดยยึดจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นหลัก และได้สอนโดยการนำเอาเนื้อหาวรรณคดีและหลักภาษามาสอนให้สัมพันธ์กับทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2526: 66) ที่พบว่าการสอนวิชาสามัญส่วนใหญ่ยังสอนเน้นเป็นรายวิชา ครูยังไม่พยายามทำความเข้าใจในหลักการ และแนวทางการสอนในปัจจุบันที่ให้อิงจุดประสงค์แต่ละวิชาเป็นหลัก แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ กอสุวรรณ (2523: 58) ซึ่งพบว่า ครูภาษาไทยสอนโดยการสัมพันธ์ทักษะทั้ง 4 ในระดับมาก นอกจากนี้ มัลลิกา พูลสวัสดิ์ (2527: 58) ก็พบว่า วิธีสอนที่ครูและนักเรียนเห็นตรงกันว่าใช้ในระดับมากคือ การสอนแนวทักษะสัมพันธ์ ผลการวิจัยที่กล่าวมาแสดงให้เห็นแนวโน้มที่ครูภาษาไทยจะสามารถเปลี่ยนวิธีการสอนแบบเดิมที่สอนเนื้อหาแยกเป็นวรรณคดี

หลักภาษา การใช้ภาษา และสอนตามเนื้อเรื่อง มาเป็นการสอนโดยการสัมพันธ์ทักษะ และสอนโดยยึดจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นหลักอย่างถูกต้องตามหลักการมากขึ้น

ส่วนการดำเนินการตามหลักการด้านการเรียนการสอนเรื่อง การประเมินผล และปรับปรุงความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนลงมือสอนนั้น ผลการวิจัยพบว่ามี การดำเนินการอยู่ในระดับน้อย แต่หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8 (2526: 65) ทำการวิจัยพบว่า ด้านการประเมินความรู้พื้นฐานก่อนการเรียนในรายวิชาภาษาไทยที่ครูสอนนั้น โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนมากมีการประเมินผลความรู้พื้นฐานก่อนการเรียน ซึ่งในเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ครูภาษาไทยบางส่วนละเลย การประเมินผลเพื่อปรับปรุงความรู้พื้นฐานก่อนการเรียนการสอนนั้นอาจเป็นเพราะครูไม่ทราบวิธีการต่าง ๆ ที่จะใช้ในการประเมินผล ดังเช่นผลการวิจัยของสุมาลี จันทร์ชโล (2521: จ) ซึ่งพบว่า ครูมีปัญหาคำคัญในการประเมินผลการเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ประการหนึ่งในเรื่องขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการประเมินผลก่อนเรียน

ในเรื่องวิธีสอน ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนเห็นว่าวิธีสอนที่ครูภาษาไทยนำมาใช้ในระดับมากได้แก่การบรรยายหรืออธิบาย การแบ่งกลุ่มค้นคว้า วิธีสอนที่ใช้ในระดับน้อยคือการแสดงบทบาทสมมุติ การใช้สถานการณ์จำลองและเกม การสอนโดยใช้ศูนย์การเรียน และการสอนเป็นคณะ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรทิพย์ กอสุวรรณ (2523: 57) ที่พบว่าวิธีสอนที่ครูภาษาไทยทั้งเขตกรุงเทพมหานครกับเขตการศึกษา 12 ใช้ในระดับมากคือ การอธิบาย การซักถาม การบรรยาย การให้ยูเรียนค้นคว้าทำรายงาน วิธีสอนที่ใช้ในระดับน้อยได้แก่ การประกวดหรือแข่งขัน การแสดงบทบาทสมมุติ

ในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียน เห็นว่ากิจกรรมที่จัดอยู่ในระดับมากคือกิจกรรมเกี่ยวกับการเขียน เช่น เขียนข่าว บทความ บันทึก เขียนคำขวัญ โฆษณา บทอวยกรอง เขียนเรียงความ จดหมาย บอความ เรื่องสั้น เป็นต้น ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ นั้น พบว่าผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นพ้องกันว่าจัดอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนเห็นว่าจัดอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะกิจกรรมเกี่ยวกับหลักภาษาไทย และกิจกรรมเกี่ยวกับวรรณคดี ทั้งนี้คงเป็นเพราะหลักสูตรวิชาภาษาไทยปัจจุบันเน้นไปทางด้าน

ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนมาก จึงเห็นได้จากจุดประสงค์ทั่วไปของหลักสูตร ซึ่งในจำนวนจุดประสงค์ 9 ขอนั้น มีจุดประสงค์ด้านทักษะพิสัยถึง 4 ข้อด้วยกัน ได้แก่จุดประสงค์ข้อ 3, 4, 5 และ 9 จึงทำให้ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาของนักเรียนมากกว่าที่จะเน้นเนื้อหาวรรณคดีและหลักภาษา

ในเรื่องการใช้สื่อการสอน ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นว่ามีการใช้เทปบันทึกเสียงหรือแผ่นเสียง, สมุดภาพ, รูปภาพ, การหุ่น อยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนเห็นว่าใช้อยู่ในระดับน้อย ส่วนสื่อการสอนอื่น ๆ นั้น นักเรียนก็เห็นว่ามีการใช้อยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกัน พรทิพย์ กอสุวรรณ (2523: 63) ที่พบว่าครูภาษาไทยทั้งเขตกรุงเทพมหานครและเขตการศึกษา 12 ใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ในระดับน้อย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่ครูภาษาไทยใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนการสอนน้อยนั้นอาจเป็นเพราะครูประสบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการใช้สื่อการสอน ดังที่กนกรัตน์ ชาญกวาง (2524: 126) ทำการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาคะแนนรวมด้านปัญหการใช้สื่อการเรียน สรุปได้ว่าเรื่องที่คะแนนรวมมากที่สุดคือ สื่อการเรียนไม่เพียงพอ รองลงไปคือ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการเรียน สื่อการเรียนในห้องเรียนหายาก และครูไม่มีทักษะในการผลิตสื่อการเรียน และหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8 (2526: 64) ก็พบว่า เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนนั้น ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีปัญหาเกี่ยวกับไม่มีงบประมาณในการจัดทำสื่อมากที่สุด รองลงไปคือไม่มีเวลาเตรียมอุปกรณ์การสอน ขาดสื่อคนควาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งไม่เคยได้รับการอบรมหรือการถ่ายทอดความรู้ด้านการใช้อุปกรณ์และเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ

3. การวัดผลและประเมินผล

การดำเนินการด้านการวัดผลและประเมินผล ทั้งผู้บริหาร ครูภาษาไทยและนักเรียนเห็นว่ามีการดำเนินการอยู่ในระดับมากเกือบทุกเรื่อง เช่น ได้กำหนดเกณฑ์ผ่านชั้นค่าและกำหนดระดับคะแนนสำหรับรายวิชาภาษาไทยแต่ละรายวิชาไว้อย่างเหมาะสม ได้วัดผลโดยอาศัยจุดประสงค์การเรียนรูของแต่ละรายวิชาเป็นหลัก เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์พิศ ทะคง (2525: 203) ที่พบว่าโดยส่วนรวมโรงเรียนดำเนินการด้านการประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูงทุกเรื่อง ได้แก่ ผู้บริหาร

และครูศึกษาทำความเข้าใจและปฏิบัติใ้ถูกต้องตามเอกสารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ระเบียบการประเมินผลการเรียน และคู่มือประเมินผลการเรียนและครูประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรูของรายวิชา

ส่วนเรื่องวิธีการวัดผลและประเมินผลที่ครูภาษาไทยนำมาใช้ ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารครูภาษาไทย และนักเรียนเห็นว่าวิธีการวัดผลและประเมินผลที่ครูภาษาไทยนำมาใช้อยู่ในระดับมากไ้แก่ การสอบข้อเขียนทั้งแบบปรนัยและอัตนัย และการให้นักเรียนทำรายงานเสนอผลการค้นคว้า ส่วนวิธีการอื่น ๆ นักเรียนเห็นว่ามีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย เช่นการถาม-ตอบปากเปล่า การให้อภิปรายและแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรม การสังเกต และการบันทึกพฤติกรรมทางภาษาของนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกิจ ไสสุก (2522: 51) ที่พบว่า วิธีการวัดผลและประเมินผลที่โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครใช้มากที่สุดคือ การสอบข้อเขียน การตรวจผลงานแล้วเก็บคะแนนไว้พิจารณา สำหรับเรื่องนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่ ครูภาษาไทยเห็นด้วยกับการใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลหลาย ๆ วิธี ดังที่สุชาติ วงศ์สุวรรณ (2525: 80) ทำการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูภาษาไทยเห็นด้วยกับวิธีการวัดผลวิชาภาษาไทยโดยวิธีต่าง ๆ เช่นให้ทำข้อทดสอบ ตรวจแบบฝึกหัดหรือรายงาน การสังเกต และการสอบถาม อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติครูภาษาไทย สามารถใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลาย ๆ วิธีได้ไม่มากนัก ทั้งนี้คงเป็นเพราะครูภาษาไทยประสบปัญหาและอุปสรรคในเรื่องไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการใช้วิธีการวัดและประเมินผลบางวิธี หรือจำนวนนักเรียนในชั้นมีมากจนไม่สามารถวัดและประเมินผลด้วยวิธีการสังเกตได้อย่างทั่วถึง และอาจเป็นเพราะครูไม่ทราบวิธีการในการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลแบบต่าง ๆ ดังที่ปองจิต อ่อนเฒ่า (2522: ๑) ทำการวิจัยพบว่า ในการวัดและประเมินผลการสอนการเรียนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ครูภาษาไทยประสบปัญหาค้นเวลาเรียนจำกัด ทำให้สอนไม่ทันโอกาสทำกิจกรรมและการวัดผลระหว่างภาคเรียนมีน้อย ครูขาดความรู้ความถนัดการวัดและประเมินผลมีความลำบากในการสร้างข้อสอบชนิดต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

1. ควรศึกษาทำความเข้าใจในหลักสูตรวิชาภาษาไทยทั้งในค่าน จุดประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหา รายวิชา การวัดผล ประเมินผล เพื่อที่จะเป็นแนวทางช่วยให้สามารถ จัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง
2. ควรศึกษาหนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือการสอนรายวิชาต่าง ๆ ให้เข้าใจ และพยายามนำความรู้และวิธีการต่าง ๆ มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน เหมาะสมกับ ปัจจัยและสภาพของโรงเรียน และครูควรมีความคิดสร้างสรรค์ของตนเองประกอบกันซึ่งจะ ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ
3. ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร โดยการปฏิบัติตามหลักการและวิธีการ ของหลักสูตร ขณะเดียวกันควรแสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับหลักสูตร เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ควรสนับสนุนให้โรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียนจัดการประชุมสัมมนาทาง วิชาการอยู่เสมอและเป็นประจำทุกปี เพื่อที่จะทำให้ครูได้มีโอกาสได้รับความรู้ ตลอดจนมี โอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมมือทางวิชาการอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น
2. ควรจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ในการสอนแก่ครูได้อย่างทันความต้องการ และควรจัดโอกาสให้ครูที่มีความสามารถใน ด้านต่าง ๆ ได้ช่วยนิเทศแก่เพื่อนครูในโรงเรียน
3. ควรศึกษาวิธีการจัดการสอนซ่อมเสริม และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และจัดสอนให้ถูกต้องในบ้าง เกิดผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

1. ควรเผยแพร่ให้ครูภาษาไทยเข้าใจและยอมรับในหลักการของหลักสูตรวิชา ภาษาไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2. ควรพิจารณาเพิ่มหน่วยการเรียน และอัตราเวลาเรียนแก่วิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามความเห็นพ้องของผู้บริหาร ครูภาษาไทย และนักเรียนส่วนใหญ่

3. ควรให้ครูผู้สอน หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาไทยทุกครั้งที่มีการปรับปรุงหลักสูตร

4. ควรมีการติดตามประเมินผลหลักสูตรทุกระยะที่หลักสูตรกำลังใช้อยู่

ข้อเสนอแนะสำหรับกรมสามัญศึกษา และกรมวิชาการ

1. กรมสามัญศึกษาและกรมวิชาการควรแจ้งให้โรงเรียนทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหว ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านวิชาการต่าง ๆ ให้โรงเรียนทราบทุกระยะ เพื่อให้โรงเรียนจะได้ทราบและปฏิบัติตามได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

2. กรมวิชาการควรจัดทำคู่มือครู คู่มือการสอนรายวิชาต่าง ๆ อย่างครบถ้วน แล้วจัดส่งไปยังโรงเรียนมัธยมต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและทันเวลา รวมทั้งควรตรวจสอบความถูกต้องของคู่มือครูที่สำนักพิมพ์ต่าง ๆ จัดพิมพ์อย่างรอบคอบ ก่อนที่จะอนุญาตให้นำไปจำหน่ายแจก

3. ควรจัดให้โรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรอยู่ทุกกลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างในการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการของหลักสูตรในเมื่อยังทั่วถึง

4. ศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบสามัญศึกษาควรมหาโอกาสออกไปนอกระบบโรงเรียนมัธยมศึกษาภายในเขตที่รับผิดชอบให้ทั่วถึง และควรทำการประเมินผลการนิเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบเรื่องเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่

2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 โดยศึกษาจากผู้ที่จบหลักสูตรไปแล้ว